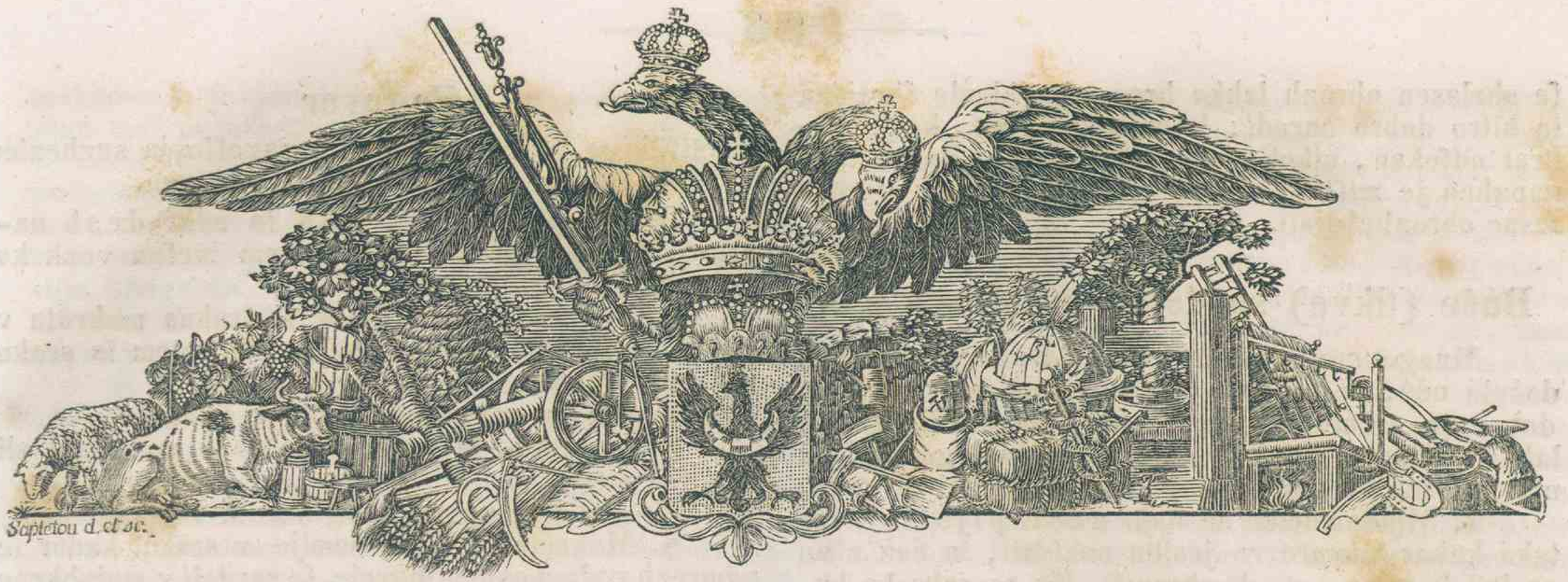

Kmetijske in rokodélske novice.

Na svitlobo dane od c. k. kmetijske družbe.

Tečaj III. *V srédo 28. Velkitravna. 1845.* List 22.

Kaj se smé, in móre péti.

Legenda.

Popusti posvètno rábo
Orglarčik, in gre v pušavo.
Tam prepévat bôžjo slávo,
Svôje cítre vzame sábo.

Pésmi svôje mèd stoglásne
V gójzdu tíčov méša kóre
Od prihóda zláte zóre,
Dokler sónca lúč ne vgásne.

Al vesèlje v sercu vtóni
Sčásam mu za pétje slávcov
In vsih gôjzda prebivávcov,
Kér iz njih vsak svôjo góni.

On ob drúgi si pomládi
Zbêre tíče mladokljúne,
Jim prebéra svôje strúne,
In jih ráznih pésem vádi.

Kósa, terdokljúnsko déte,
Od preljub'ga Auguština,
Líščika *) ino kalína **)
Naučí pet' pésem svéte.

Zméram svôjo pôje slávčik, ***)
Védno jih po stárim bíje
Sèrcu sládke harmoníje;
Tóži ga Bogú pušávčik:

„Je kalín, debeloglávec,
Terdokljúnast kós je svôje
Pésmi pústil, bóljši pôje; —
Podučíť ne dá se slávec."

Al Bog slávca ní posváril,
Tak' posváril je tožvávca:
„Pústi péti môjga slávca,
Kakor sim mu gerlo vstváril.

Pél je v súžnosti železni
Žálost Jeremij globôko;
Pésem svôjo je visôko
Salamon pel od ljubezni.

Komur pévski duh sim vdihnil,
Z njim sim dal mu pésmi svôje;
Drúgih ne, le té naj pôje,
Dokler, de bó v grobu vtihnil."

Dr. Prešérin.

*) Stieglitz.
**) Gimpel.
***) Nachtigall.

Dober ſvèt laſtnikam borſhtov in leſá, in tudi ſodarjem in drugim poſodovesam.

Grôsa naſ obíde, ko ſlab ſtan gojsdov sagledamo.

V naſhih deshelah smirej bolj leſá pomanjkuje, slaſti pa taziga, ki je sa kmetijſko orodje nar bolj koriſten, kakor je hraſtov, jeſenov, bresov, orehov, javorov, makov, berſtov, zheſhnjev, ſmerekov, bukov. i. t. d.

Sodarji in drugi poſodovesi imajo navado, vſo poſodo le s leſenimi obrozhi nabijati, akoravno jo ſhe tudi posneji kovazh ima s shelesam nabiti, in takó potratijo veliko veliko nar boljſhiga, shlahtniga leſá, kér le is sgorej imenovaniga leſá koljejo obrozhe, in sa-nje ne rabijo kriviga, krevljaſtiga, gerzhaſtiga, ranjeniga ali ſtariga leſá, ampak lepo ravniga, gladkiga, proſtiga, sdraviga in mladiga, kteri bi zhes malo let, ko bi ga puſtili raſti, shelesne obrozhe dvakrat in trikrat dobro poplazhal, s kterim ſe dajo ſodi in druga poſoda, namesto de ſe dober leſ sa obrozhe pokvari, nar bolje nabiti. To delo je zlo lahko; sakaj losheji in hitreji ſe samore shelesen obrozh savariti ali sanetati, opreti in na poſodo djati — kar ſami ſodarji s valenim shelesam bres ognja in bres kovazha prav lahko ſtorijo — kakor pa leſeniga rasklati, obresati, ſkriviti, srovnati, svesati in na poſodo djati. Shelesen obrozh bo deſetkrat dlje terpel, kakor leſen, zhe bo le lepó opert, de ſe bo povſod leſá lepó prijel, de ne bo mokrota podenj ſhla, de ga ne bo rjà od ſpodej ſnedla, in de bo vzhaſi s kakſhno maſtjo pomasan.

Po tem takim ſe bo vlaſtnikam borſhtov veliko shlahtniga leſá sa rabo in sa kurjavo prihranilo, poſodovesam pa veliko zhaſa pridobílo. *) Pravijo, de ſe le takrat ima poſoda s shelesam nabiti, kader ſe she leſ dobro vleshe, nova poſoda pa ſe mora le s leſam nabiti. To je kriva in ſhkodljiva miſel; sakaj shelesen obrozh leſ bolj ſtiſne, in satorej ſe leſ pod njim malo vleshe; in zhe ſe tudi kaj vleshe,

*) Nej ſi to reſnizo in ta ſvet vlaſtniki gojsdov globoko v ſerze vtiſnejo; nej ga premoshni goſpodarji pri napravi imenovanih poſod v nemar ne puſhajo; nej pa tudi ſodarji ljudem, ki jim isdelovanje nove poſode narozhijo, shelesne obrozhe priporozhajo! Vſelej pa ne bodo môgli poſodovesi, slaſti na kmetih, k temu pomagati, kér ljudje le vſelej po niski zeni vpijejo in jim ni mar, akoravno gredo gojsdih konzu!

Vredniſhtvo.

ſe shelesen obrozh lahko bres vſe ſhkode ſkrajſha in hitro dobro naredí; leſen obrozh pa, ko je enkrat odſekan, nikoli vezh raſtel ne bo. Ravno takó napzhno je miſliti, de ſe nemorejo doge v shelesne obrozhe djati.

M. Ferlan.

Buče (tikve) so dobra in zdrava jed.

Mnogoverstne skušnje na Laškim in druzih deželá učé, de se dajo iz buč razne prav zdrave, dobre in tečne jedí napraviti, ktere tudi želodec lahko prekuha, brez de bi mu kaj nadlegovale. Na mnoge viže se dajo jedí iz buč napraviti, in sicer:

1. Mlade bučice se dajo neolupljene ravno takó kakor kumare v jesihu nakisati, in čez zimo za jed k mesu i. t. d. ohraniti. Za to rabo so bučice vsih plemen dobre, dokler niso velikosti od 2 do 6 palcov prerastle.

2. Take mlade bučice olupljene in brez peská so tudi na drôbne kerhlje zrezane, okisane in oljnate takó dobre za salato, kakor kumare.

3. Večí mlade bučice, olupljene in na kerhlje razrezane, pràv malo časa v solnati vodi brez peská kuhane, z srovim maslam (putram) in krušnimi drobtinami potresene in nekoliko prežgane, se ravno takó jedó, ko šparži (špargeljni).

4. Se dajo popolnama zrele buče na ribežu, kakor repa ali zelje za jed pripraviti, ali pa kakor zeljnata špehova salata porabiti.

Pri pripravljanju te jedí se morajo pa buče vselej nasproti narezati, kér se v podobi zelja izrezane, ne dajo ohraniti, ampak se rastopijo.

Gospod Šmid so že pri velkim zboru naše kmetijske družbe v letu 1843 po lastnih skušnjah buče za jed priporočevali in pri ti priložnosti seme nekiga pleména (Türkenbund-Kürbis) zbranim udam podelíli, in povedali, de je ta buča, ko je popolnama zrela in od peská odtrebljena, potem pa na 4 kosce izrezana in v krušni peči pečena, kar prijetna jed, v pokusu kostanju zlo enaka. — Tudi v lanjskim velkim zboru Dunajske kmetijske družbe so bile buče za človeško jed pràv pràv hvaljene in priporočevane.

Novo sredstvo platno beliti.

Vzemi čistiga kravjeka, to je taciga, ki ni z slamo ali steljo zmešan, in mu v kaki leseni posodi vrele vode perlij; potem ga dobro premešaj in pusti to zmes tako dolgo stati, de se voda shladí. Ko je voda hladna postala, jo odlij in deni potem platno v njo. Akoravno bi v odcejeni vodi kaj kravjeka ostalo bilo, to nič ne dé. Ko se je platno 24 ur v ti vodi namakvalo, ga vùn vzemi in v čisti merzli vodi pràv dobro spêri; potem ga raztegni po tleh in ravnaj z njim, kakor pri navadnim belenju. Nemške Novice (Frauendorfer Blätter) pravijo, de je na tako vižo beljeno platno veliko veliko lepši od navadniga. Ko bi pa kdo želel, platno ali drugo prejo kar hitro vbeljeno imeti, mora zgorej povedano namakvanje večkrat ponavljati, to je od 4 do 4 dni, in vselej v vnovič napravljeni kravjekovi vôdi. — Mislimo, de bi bilo to priporočevanje skušnje vredno, kér je brez vsih zaderžkov, brez vsih potroškov in brez vſe škode za platno. Če bo kdo to skušnjo naredil, prosimo, nej jo nam za oglasenje v Novicah oznani.

Pogovor

kmetiſhkiga ozheta s ſvojim naravoſlovja suzhenim ſinam, v meſzu Velkitravnu.

O. Povej mi Janes! kakó ſe neki desh napravi, kteriga imamo letaſ v tem meſzu vezh ko prevezh.

Ş. Desh ſe napravi, zhe ſe srakna mokrôta v kaplje nabêre in savoljo ſvoje teshe potem is sraka na semljo pade.

O. Ali je mar kaj mokrote v sraku?

Ş. V sraku je smirej mokrôta po vezhi ali manjſhi meri.

O. Kakó ſe pa mokrôta naredí v sraku?

Ş. Mokrôta pride is semlje v srak; kader ſe namrezh vôda mozhno ſogreje, ſe rasdelí v majzhkene dele, kteri ſo lahkeji ko srak; in satorej v njem plavajo in ſe v njem obdershé.

O. To mi pa ne gre v glavo, ako mi kaj bolj ne rasloshiſh.

Ş. Kaj vidite, kader ſe piſker vode k ognju priſtavi?

O. Vidim is njega iti dim ali ſoparzo.

Ş. Ta ſoparza ni nizh drusiga, kakor ſogreta, v majzhkene dele rasdeljena voda, ktera lahkeji, ko srak, v njem plava, in naredí vidni dim. Ako ſe piſker puſti odkrit, ſe bo v njem vſa voda poſuſhila, to je, v podobi ſoparze v srak vſhlà, sakaj ſuſhiti ſe, nizh drusiga ni, kakor po ſoparzi ali ſapi sgubiti ſvojo mokrôto.

O. Koliko ognja pa bi moglo treba biti, de bi ſogrelo toliko vode, kolikor je s deshjem na tla pade?

Ş. Kakor v piſkru ogenj, takó ſogreje tudi ſonze vodo v morju, jeserih, rekah, mlakah i. t. d. In veliko take od ſonza ſogrete vode gre v srak ko ſoparza, kar lahkó vidite, zhe ſonze ſije na mokro ſtreho ali kak drugi moker kraj; kar ſe is ſtrehe kadí, je vodéna ſoparza.

O. Kakó ſe pa is srakne mokrôte naredí desh?

Ş. Gorkota vodó takó mozhno rasdelí in raslajſha, de ſe samore v sraku dershati. Zhe vetrovi ali kaki drugi vsroki srak ras-hladé, tudi vodeni delí sgubé ſvojo gorkoto, ſe bolj sdrushijo in sgoſté, tesheji poſtanejo, padajo, druge enake na-ſé potegvajo, in takó ſe napravijo majzhkene ſhe lahke in goſte kapljize, ktere ſo megla ali oblak. Ako ſe pa te kapljize ſhe bolj ras-hladé, ſhe bolj padajo, ſe s drugimi sdrushijo, ſe savoljo ſvoje teshe ne morajo vezh v sraku obdershati in ko debeleji ali drobneji desh na tla padejo.

O. Od kod pa to pride, de je vzhaſi drobni, in vzhaſi pa debel desh?

Ş. Bolj ko je voda ſogreta, lasheji je in viſokeji gre v srak. Pri poletni vrozhini ſe ta ſoparza veliko viſokeji povsdigne, ko drugikrat. Kader sazhne padati ko desh, gre ſkosi srak po dolgi poti, ſe tedaj s veliko drugimi vodnimi deli sdrushi, in naredé ſe debeleji kaplje, kakor pa drugikrat, kader je ta pot ſkosi srak krajſhi. Pa tudi bliſk, gorkota, nagnánje vezh oblakov, samorejo pripomozhi k debelejimu deshju.

O. Sakaj neki desh raſtvi seliſh bolj tékne, ko pa druga voda?

Ş. V sraku ſo mnogotere rezhí, ktere ſo raſtvi seliſh koriſtne, desh jih ſabo na semljo prinese, in takó desh ne pomozhi ſamo, ampak tudi gnojí.

O. Povej mi ſhe, sakaj de ſe ſpomladi po deshju semlja hitreji poſuſhí, ko v jeſeni?

Ş. Mras po simi semljo srahlja, de hitreji

mokroto v ſé jemlje; ſtudenzi in vodnjaki ſe po simi bolj poſuſhé, in tedaj samorejo vezh vode v ſé vseti; dreveſa in seliſha raſtejo ſpomladi, h raſtvi potrebujejo mokrote, ktero is semlje v ſé potegujejo; tudi mozhne ſape piſhejo ſpomladi, ktere semljo bolj ſuſhé. V jeſeni vſiga tega ni; satorej mokrôta dlje oſtane na semlji.

O. Tudi ſim she fliſhal od kervaviga in shvepljeniga deshja, ki bojè pomeni hude vojſke.

Ş. Tudi rudezh ali rumen desh ſe napravi po natornim, sakaj ſo taki metulji, goſénze in druge shivali, ktere rudezho ali rumeno ſokrovzo po drevju in seliſhih popuſté, desh jo ispere in poſtane od nje rudezh ali rumen. Şo tudi nektere dreveſa in seliſha, ktere imajo rudezhe ali rumeno zvetje, poſtavim brinje, borovz, ſmereka i. t. d. Mozhan veter zvetliſhki prah otreſe in v srak saneſe ali ga is drevja in seliſh ispêre, ſe s njim porudezhí ali porumení, ter ſe vidi ko kervav in shvepljen desh, in ljudje, ki tega ne vejo, miſlijo, de je kako zhudo, in de pomeni vojſko.

O. Tudi ſim she fliſhal, de je ſemtertje deſhílo shabe, goſénze ali druge shivali, kar — kakor pravijo — pomeni velike ſhibe boshje.

Ş. Pri deshju po veliki ſuſhi shabe rade lesejo is ſvojih lukinj, in v nekterih krajih jih je filo veliko. Ko pride mozhan vihar, vsdigne te shivali kviſhko, ktere v drugim kraju s deshjem padejo na semljo. Tudi s nebeſhkim ognjem (bliſkam) navdan oblak imá to laſtnoſt, de nektere rezhí na-ſé vlezhe; ako tedaj tak oblak nisko gre memo kraja, kjer je doſti takih shival, jih ſabo potegne in drugod jih ſpuſti na semljo. Ravno taka je tudi, kader kamnje, peſek, rèsh in druge take rezhi deshuje. Nevedni ljudje to imajo sa zhudo, in prizhakujejo velike ſhibe boshje.

O. To ſi mi she toliko rasloshil, de ſposnam, de ſe to vſe lahko po natornim sgodí, in de ſe nam savolja takiga deshja ni potreba bati kaj hudiga. Sdaj mi pa ſhe povej, sakaj de 40 dni deshuje, zhe je deshevno na ſ. Medarda dan.

Ş. Ozhe, ta je pa prasna! Şaj naſ ſkuſhnja uzhí, de je vezhkrat na ta dan she deshevalo, potem pa nar lepſhi vreme bilo, ali pa de je ſ. Medard lep bil, potem pa je bilo deshja dovelj. Kar ſe pa samore vzhaſi primeriti, kdo bo na tak primerik terdno veroval?

O. Ako ne vſelej, pa ſe vender vezhkrat rado kaj takiga primeri; od kod neki to pride?

Ş. V nekterih krajih Afrike in Asije, poſtavim v Egiptu, v Persii i. t. d. le malokdaj deshuje, in ſizer navadno le dvakrat v letu, ſpomladi in jeſeni; takrat pa deshuje po 40 dni, ne ſizer bres prenehanja, pa vezhidel vſak dan. Şpomladanjſki desh ſe rad prizhnè v sazhetku Roshnizveta, tedaj okrog ſ. Medarda, ki je 8. dan imenovaniga meſza. Mozhan veter samore sagnati deſhevne oblake v naſhe kraje; ako tedaj sazhne deshovati okrog ſ. Medarda, je mordè ta desh v savesi s deshjem imenovanih deſhelá, ki 40 dni terpí.

O. Lej, lej, Janes! ſpet ſi mi nekaj pràv pametniga povedal. Şej je vender prav, de ſim te v ſholo poſlal.

J. Jashirk.

Poſledne pismo gospoda Pirca iz Amerike.

Gosp. Ferdinand Šmid so te dni od svojiga prijatla duhovniga gospoda misijonarja Franca Pirca dopis prijeli, kteriga so nam prijazno za ispis v „Novice“ podelíli. Našim bravcam vstreči, jim ga tukaj okrajšaniga v domačim jeziku podamo:

„Jez vedno prav zadovolin med svojimi In„dijani živim. Pretečeno poletje sim v daljnih „misijonskih podružnicah popotoval, kjer sim z „bôžjo pomočjo zopet veliko nejevernikov pre„obernil in kerstil; po zimi pa sim le v treh ve„likih vaseh (Arbrecroche, Lacrois in „Mideltown) prebival, in indijanske bukve za „natis pripravljal. Cel Amerikan sim že, zakaj „mestna gosposka v bližnim mestu Makinak me „je pretečeno poletje deržavnika združene „amerikanske deržave z vsimi pristojnimi pravi„cami izvolíla. Kér pa Amerikanje mojiga imena „izustiti nemorejo, zató kér njih jezik nima ne „soglasnika *r*, ne *c*, so prišli zadnji dan prete„čeniga leta k meni poslaniki imenovane gosposke „in so me prosíli, de bi jim pripustil, me po „indijansko imenovati. Nisim se mogel njih „željam zoperstaviti. Drugo jutro — na noviga „leta dan — je sto praznično oblečenih móž „k meni prišlo in so mi indijanski primik Mi„nodeè oznanili, po kterim bi me radi prihodnjič „imenovali, če bi tudi meni vseč bil. Moje novo „imé je tedaj Minodeè, to je po slovensko dobra „duša. Poglavar teh poslanikov je nar bolj zgo„vornimu med njimi ukazal, mi razložiti, zakaj „de so to ime iz vsih druzih izvolíli. Prav zlo „me je njih hvaležnost razveselíla. Po dokončanim „praznovanju sim jim po indijansko, to je brez „mize in brez nožov, vilic in žlic južino napra„vil; štirje fantički so nam stregli; eden je nosil „narezane svinske krače, drugi kruha, tretji „kofeta, četerti kinezkiga čaja. Prav dobre „volje smo bili.“

Dalje popišejo gosp. Pirc svoje popotvanje po železni cesti in napravo vozov in vozovlakov na amerikanskih železnih cestah. Popotnike sploh hvalijo zavoljo lepiga zaderžanja; nikoli niso pijanca med njimi vidili. — Poslednjič tudi povedó, de se jih je pretečeno leto okoli šest in osemdeset tavžent ptujcov v severno Ameriko preselílo. — Ni davnej kar so nam Križanski kontrolor, gosp. Kapelle v krajnskim jeziku pisano pismo nekiga Krajnca izročili, ki že več let prav srečno v Ameriki živí, in ktero bomo tudi berž ko bo mogoče, v Novicah natisnili.

V jamo pade, kdor jo drugimu kóplje.

(Na dalje.)

Bajram, zapovedan turški tridanjski praznik, se bliža. V Saraju je nenavadno gibanje. Kizlaraga, po zaslugah našiga Lamprina v cesarski milosti ohranjen ino v službi poterjen, stojí na vratih cesarskiga harema in zapoveduje na levo in na pravo. Očitno je veliko opravila. Dvor in ulica so polne černih in belih evnuhov, sužnih, in drugih postrežnikov. Brez prenehanja se donaša neprecenlivo blago v skrinjah slonokostenih in zlatih posodah, ter spravlja se v nar lepši hišo celiga Carigrada, v nar imenitniši zidovje čudopolniga harema. Ni ga jezika, de bi izrekel neznano bogastvo kašmirskiga ogrinala, kinežke svile, sibirske kožuhovne, arabskiga kadila, dragiga kamenja, bliščečih diamantov in snežnobelih biserov, ko zdaj se tukaj druži v okinčenje ene umerjoče osobe. Po hiši se suče Kehaja Khaduma, vikši pazlivka cesarskiga ženstva, ter zapoveduje, kam in kakó se vse vred postaviti ima. Mudí se; pred praznikam mora vse olišpano biti, kakor poslopje nar bogatejši kraljice, kakor stan nar krasniši cesarske neveste, kér na-

meneno je v dar Tamulii, izvoljeni prijatlici mogočniga Sultana, neizmerno bogatiga Selima. Petdeset odalísk, lepih mladih sužnih deklic, je v postrežbo nove gospodinje pripravljenih. O gromenju carigraškiga strelarstva pride pervi bajramski dan in Tamulija stopi v svoje novo domovje. Roža in limbar se skrijeta pred njeno lepoto; naše pero omaga popisati jo.

O molitvi, gostovanju in prenašanju neskončnih daril steče tridanjski praznik. Zadovoljnost, živo veselje in serčna radost se svetijo na obrazih cesarske deržine. Nenavadno bogato je to leto od Sultana obdarovana. Nar bogatejši, nar imenitniši med vsim pa očitno naš Lamprin. Razumi se, de je on cesarski ljubljenik. Od njegovih dragocenih daril je vse govorilo. Posebno od nekiga krasniga, z dragim kamnjem, zlatam in žlahtno kožuhovno obšitiga oblačila, ktero v znamnje cesarske milosti mu je Sultan zanaprej nositi ukazal. Govorilo se je clo, de mu je dovoljeno bilo, v Saraju brado imeti, kar po turški šegi nar veči, le dvema možama skazano čast pomeni.

Perviga dneva po praznikih pokliče Sultan veseliga Lamprina, prijazno ga nagovorí in mu reče te besede: „Veliko sim ti namenil, tvoja mladost mi še ne da vsiga speljati. Za zdaj te v čast Kapidžibašeta povikšam, in te dam Tamulii za skrivniga ključarja. Slišal si, koliko jo cenim. Slišal si, de je zvezda mojiga življenja. Vari jo kakor jedro svojiga očesa!“ To pomenljivo izusti, ga prime za roko, in spremivši ga v gori popisano hišo, mu vse na tenko pové in naročí, kar njegovo prihodno službo tiče. Na vratih harema stojí Kizlaraga — dva megléna pogleda zadeneta krasno okinčaniga Lamprina.

Zdaj se Lamprinova čast in slava po celim Carigradu, po celi deržavi razglasi. Nihče več ne dvomi, de mu je vse doseči mogoče. Kdor želje ima, clo velikani turškiga cesarstva, clo poslanci ptujih kraljev se k njemu obračajo, kadar kaj naglo in gotovo od Sultana zadobiti hočejo. Več veljá njegova beseda, kakor naj umniši govorjenje imenitnih govorunov, kakor cele knjige gladko in lično spisanih prošinj. Vse se mu priklanja, vse prilizuje, vse v njemu prihodnjiga Nadvezirja, vsigamogočniga svetovavca v Saraju, viditi meni. Neizmerno bi bil obogatel, ko bi ga denár in bogastvo mikala bila.

Za vse to je naš Lamprin le malo serca imel. V prid svoje nove službe živo vžgan, in od cesarske milosti globoko ganjen, se neprejenlivo trudi, dolžnosti svojiga poklica na tenko spolniti. To mu je tem več na sercu, kér ga vedno nekako skrivno nagnenje v bližo izročene cesarske prijatlice tira. Večkrat se mu je zdelo, de bi vse svoje premoženje, vso svojo čast za eno besedico njenih ust brez prevdarka dati pripravljen bil. Tode le malokdaj se Tamulija iz skrivnih izb in stanic prikaže, in to malokdajno le med neštevilno družbo svojih urnih odalísk, po turški šegi v neprevidljive zagrinala skrita. Zapovedi njene po eni ali drugi odalíski do Lamprina pridejo.

Takó se luna trikrat premení. Nekiga poletniga večera sliši Lamprin, v svoje opravila zamišljen, na enkrat blizo sebe v materinskim jeziku pregovoriti: Zdravstvuj Ivan Jurjevič! Urno se oberne in Tamulijo pred sabo zagleda z razkritim obrazam. Kdo popiše njegovo stermenje, njegovo osupnenje, kdo občutke njegoviga serca, kér v nar imenitniši lepôti cesarskiga harema lastno svojo sestro spozna? Kdo popiše, koliko in kaj sta si vse povedati imela? Enajst let se nista vidila, in ob času prisilene ločitve obá otroka bila. De sta v sercu veri svojih staršev zvesta, in zgoli čista kristjana ostala, mahomedanjskiga zakona le na videz, le po sili se poprijela, de do ničesar take žive želje nimata, kakor znebiti se takó sitniga moranja, ino te strašne imenitnosti, v ktero ju je čudna osoda zapledla, sta si na nagloma povedala, ter zgovorila se, de nju bližne žlahte živa duša zvediti ne sme, kér po šegi, v Saraju takrat vladajoči, takó bližni žlahtniki so brez odloga mogli ločeni biti. To sklenivši Tamulija krasno svoje lice zakrije, urno odíde, in kakor lahka senčica v skrivne svoje izbe zgine.

(Dalje sledí.)

Štirje letni časi na en dan.

(Naznanílo našim vnukam.)

19. 20. 21. in 22. dan Velkitrava je krog in krog grôzno dežoválo; v več krajih je tudi snežílo! Na svetiga Rešniga Telesa dan smo imeli v Ljubljani dopoldan dež, sneg, točo, blisk in gromenje; popoldan pa je sonce prijetno sijálo. Tedaj so se ta dan spomlad, poletje, jésen in zima prijazno objéle. Čudno vreme!

Marnje.

Enkrat sta ponamerama veter in dež skupej zadéla. Le vari se, de ne padeš, reče memo gredé veter dežju; ti pa, de ti sape ne zmanjka, mu hitro da dež besedo nazaj. — Takó se pozdravita marsikterikrat dva gorka soseda, kader se neprevidama na ulicah srečata.

En komet (repáta zvezda), ki je čez veliko let spet na staro mesto nazaj prišel, reče zvezdam: Kaj ste še zmirej tam, kjer ste bile? Če ti nismo prav; pa bi ne bil nazaj hodil, mu odgovoré zvezde. — Takó bi znale tudi marsikterikrat sestre svojimu bratu odgovoriti, kader čez kako leto z puhlo učenostjo domú nazaj pride. —r.

Vganjka.

Koliko sred ima letašnja pratika?

Znajdba vganjke v poprešnjim listu je:
Šest in trideset.

Danaſhnjimu liſtu je eden in trideſeti dél vinoréje priloshen.

Shitni kup.	V Ljubljani 24. Velkitravna.		V Krajnju 19. Velkitravna.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik Pſhenize domazhe ..	—	—	1	24
1 » » banaſhke ..	1	21	1	25
1 » Turſhize	1	2	1	—
1 » Ṣorſhize	—	—	1	4
1 » Rèshi	1	—	1	6
1 » Jezhmena	—	51	—	—
1 » Proſa	—	57	1	5
1 » Ajde	—	48	—	—
1 » Ovſa	—	37	—	35

Vrednik *Dr. Janez Bleiweis.* — Natiskar in založnik *Jožef Blaznik* v *Ljubljani.*